

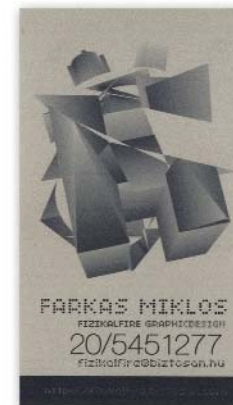
Gyorsan valami rondát!

A NÉVJEGY AVAGY A FAST PRINT

Maczó Péter

Mindenevők vagyunk. Idő hiánya, vagy csak az igénytelenség teszi, hogy a névjegyünk digi?

Modern korban élünk. Ennek talán legdöbbenetesebb fejlődését az elmúlt évek technikai lendületében érezzük. A televízió ugyan keveset változott, bár ma már falra akasztható képként jelenik meg a trendi hirdetésekben, de a mobiltelefon, a konkurens szolgáltatók hirdetéseiben havonta új típusokat mutat be, a digitális fényképezés pedig szinte minden-

kinek hozott valami újat. Bárkit elérhetünk és bárki elérhet bennünket: ennyit a személyes szabadság csalóka képzetéről. Gyorsaság? Púderleves három perc alatt – gyorsétterem, minden oldó mosószerek – gyors tisztító, printelés – gyorsnyomda. Élő kifejezések...

✦ **Bármely névjegy legspecifikusabb eleme a név (merthogy névjegy). Azért hát ennek az információnak kellene a leginkább olvashatónak lennie. A láthatóság azonban nem csak fokozat kérdése. Annak a két (három) szónak a helyzete és színe is meghatározó. A többi adatot ennek kellene alárendelnünk.**

Érdekes, amikor a *fast food* kerül terítékre, elnézően vállat vonunk: hát nem egészséges, de a gyerekek nagyon szeretik. Gyors tisztító? Nem tökéletes, de igen praktikus, hogy a hipermarketben töltött „aktív” óráink alatt a kabátot vagy a ruhát kitisztítják. Na és a gyorsnyomda? Csak egy print! Betanított operátorok egy-egy aluljáró szűk kuckóiban, különféle motívumokkal gazdagon díszített apró csodákra képesek. Ha mondjuk nincs nálunk névjegy, elég csak ráböknünk a demo náljontokban elénk tett minták egyikére: ezt! És láss csodát, percek alatt kész a 10, 20 vagy 100 példány. Választhatunk hozzá hajlékony műnyomót, elefantenhaut imitációt, amely márványmintás, és akár pauszt is. Aztán mehetünk a menedzsmentalkalmazóira vagy a munkavállalói interjúra... Az akcicens szedő kiemelt pozíció volt anno (ez alig harminc évet jelent) a nyomdán belül. Különös képességekkel bíró kézziszedő, aki alkalmi nyomtatványokat tervezgethetett – nem kellett normában dolgoznia.

Ma ezeket az egyedi nyomtatványokat nem nyomda készíti. Pontosabban kinyomja, vágja, hajtja, simogatja és csicsázza, ahogy kell. Miként azt a becses megrendelő kéri.

Norma itt sincs. (Nem is normális, ami van.) Merthogy az igényeknek sincs határa. Önkontroll pedig abszolút...

A kivitel azonban profi: domborodik, csillog, néha illatos is. (Elég egy kis szegfűszegolaj a szitafestékebe.) Mit akarok hát? Magam sem tudom, mert azt kijelenteni, hogy ez egy szakma, nagyképszerűség volna, holott

a grafikai stúdió nem más, mint a nyomda külső őrállása, előretolt bástya (ha nem képzavar ez már), amelyben a képzelő és főleg jó ízlésű tervezőgrafikus a jó ízlés felett őrködik. Az igényes munkát fazonírozza, arcot ad a szövegnek a tipográfiában és hangsúlyt a mondandónak a kiemelésekkel.

Grafikázhat is – módjával, hogy a lényeg megértéséhez (ész) az illő érzelmi töltést (szív) látványába fogalmazza. Ez szép feladat! Volna.

És itt jön éppen a Pro Typographia versenyében halkán fel-

☛ A névjegy nem gesztusművészet, ám vitathatatlan, hogy a szövege mellett a grafikai kompozíció is szerepet kaphat. Ennek léptéke nem uralhatja a felületet, a rajzi, képi információnál fontosabb a konkrét adatok olvashatósága, hisz' épp azért adunk névjegyet, hogy a kapcsolattartást megkönnyítse.

említett helyzet, ami (elismerem) leginkább nekem kínos. A nyomda azt nyomja, amit megrendelnek tőle. A tervező stúdió meg azt tervezi, amit várnak tőle: minden kritika és önkontroll nélkül. Hát ez a baj. Pedig de szívesen mondanánk, hogy ez a nyomda bűne. És az is, de mai inséges korunk nyomdászai között ne keressünk oly bolondot, aki egy megbízást esztétikai alapon utasít vissza. Hasonlatos, bár kevésbé etikus példa lenne idecítálni a cigarettareklámot, amely egészségre ártalmas terméknek csinál

werbungot – hogy bojkottáljuk a nyomtatását.

Akkor autós hirdetés se legyen, csak biciklis? Mert hát a károsanyag-kibocsátás...

Pedig az egészségre ártalmas ez is: a ronda és ízléstelen aprónyomtatvány. Tele a város, és a gyorsnyomdák dolgoznak. Néha késő estig akár.

Nem akarok ebbe belekeseredni. (Segíteni szeretnék, de vajmi módon?) Ezért talán a legjobb, ha ideemelek néhány névjegyet, ahogyan azt a hallgatóink magamaguknak elképzelik és megtervezik.

Saját célra és saját látvánnyal. Ami bizonyos, nincs benne ráció, nincs benne semmi, ami szokványos. Persze van a név és divatos szóval vannak a kontakto. De az is kevesebb, inkább csak az internet és a mobilkapcsolat megjelölésével, hiszen az, hogy hol alszom, annyira nem jellemző, az pedig, hogy hol dolgozom – még nagy kérdés csupán. Nehéz elmagyarázni, mi miért olyan.

Leginkább sajátos. Saját. Ezek a kis nyomatok persze vágyakat is elárulnak (olykor), de ne próbáljunk bennük tendenciákat keresni. Hogy milyenek is lesznek a névjegyek – teszem azt öt vagy akár csak két év múlva? Mert olyan lesz, természetesen, amilyent a megrendelő kíván (sajnos) – ha megfizeti...

Vagy forduljon egy gyorsnyomdához!